

İstanbul Haberi: TEPAV: Cari açıkla mücadele için yenilenebilir enerji

TEPAV: Cari açıkla mücadele için yenilenebilir enerji

© 12:10 | 3 Ekim 2016

| Son Dakika Haberi

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), yenilenebilir enerjinin, hem sürdürülebilir enerji politikaları, hem cari açık ile mücadele hem de Türkiye'nin içinde bulunduğu orta gelir tuzağından kurtulabilmesi için önemli fırsatlar sunduğuna dikkat çekti.

TEPAV tarafından yapılan, 70'ten fazla şirketin katıldığı bir saha araştırmasıyla firmaların enerji yatırım kararları incelendi. Araştırmada Türkiye'deki mevcut teşvik mekanizmalarının ve finansal piyasalardaki küresel gelişmelerin enerji üretimi alanında yatırımı bulunan şirketler tarafından nasıl algılandığı ve yatırımcıların geleceğe ilişkin öngörülerinin neler olduğu sorularına yanıt arandı.

TEPAV'ın araştırma sonuçlarına ilişkin açıklamasında, "Yapısal olarak yüksek cari açık vererek büyüeyebilen Türkiye'nin en önemli ithalat kalemlerinin başında enerji sektörü geliyor. Çalışma, Türkiye'nin cari açık kaynaklı ekonomik kırılganlığı ile mücadele edebilmesi için yenilebilir enerji kaynaklarına daha etkin bir biçimde yönelmesi gerektiğini ortaya koyuyor" denildi ve şu değerlendirmeye yer verildi:

"Yenilebilir enerji alanında özellikle güneş enerjisi, Türkiye ekonomisi için önemli fırsatlar sunuyor. Avrupa'nın en yüksek güneş enerjisi potansiyeline sahip ülkelerinden biri olan Türkiye, bu potansiyelinin sadece çok düşük bir oranını üretime yönlendirilebiliyor. Örneğin Türkiye'nin solar kurulu gücü sadece 500 MW düzeyinde. Avrupa'nın en yüksek güneşlenme sürelerinden birine sahi olan Türkiye'nin, yenilebilir enerji potansiyelini değerlendirebilmesi için kamuya önemli rol düşüyor."

Saha araştırmasının, şirketlerin daha fazla yatırım yapmak için öncelikli olarak, kamu teşvikleri ve politikalarına ilişkin daha öngörülebilir bir yatırım ortamına ihtiyaç duyduklarını ortaya koyduğu vurgulanan açıklamada, "Kısa vadeli ve sık sık değişikliğe uğrayan politikalar ve özellikle kamu desteği alanındaki belirsizlikler, yatırımların geri dönme süresini belirsiz hale getirerek, özellikle küçük ölçekli firmaların yenilebilir enerji alanında yatırım yapmaktan uzaklaştırıyor" denildi.

TEPAV Makroekonomi Çalışmaları Program Direktörü Bengisu Özenç "Enerji alanında yatırımı olan firmalar ile yüz yüze yaptığımız görüşmeler, yenilebilir enerji potansiyelinin harekete geçebilmesi için kamuya önemli görev düştüğünü ortaya koyuyor. Türkiye'nin cari açıkla daha etkin bir biçimde mücadele edebilmesi için, kamunun enerji politikaları arasında yenilenebilir enerjinin güçlü ve değişmez bir şekilde yer alması gerekir" dedi.

Araştırmada aynı zamanda, maliyetlerin Türkiye'nin yenilenebilir enerji potansiyelini gerçekleştirmesinin önündeki önemli engellerden biri olarak durmadığını da ortaya konulduğu belirtilen açıklamada, kömüre ve diğer fosil yakıtlara göre daha düşük maliyetli olan yenilenebilir enerji ile yapısal ve bürokratik sorunlar çözmesinin kısa vadede Türkiye'nin enerji alanında atılım yapabileceği vurgulandı ve şu uyarı yapıldı:

"Enerjide ithalat bağımlılığına karşı, kömür ağırlıklı yerli kaynaklara yönelim politikası uygulanıyor; ancak şirketler, yatırımlarda kısa-orta vadede özellikle kömür ve doğal gaz yatırımlarında finansal zorluk bekliyorlar. Katılımcıların yüzde 75'i kömür, yüzde 71.4'ü ise doğal gaz yatırımlarında finansal zorlukla karşılaşacaklarını düşünüyor. Kömür konusundaki bu kötümserlik, yenilebilir enerji konusunda yerini iyimserliğe bırakıyor. Özellikle orta büyük ölçekli yatırımcılar, yüzde 53 oranında yenilebilir enerji finansmanı konusunda geleceğe daha umutlu bakıyor."

Özenç, "2012 yılından beri Türkiye'de 14 GW'lık kömürlü santral projesi ertelendi ya da tamamen iptal oldu. Sürdürülebilir kalkınma alanındaki küresel gelişmeler ve Paris Anlaşması sürecinde atılması gereken adımları da göz önünde bulundurduğumuzda, kömür yatırımlarının üzerindeki baskının giderek artacağını öngörebiliyoruz. Türkiye'yi ekonomik açıdan zor bir pozisyona sokmamak için, yerli ve ucuz olan yenilebilir enerji kaynaklarına ağırlık veren bir enerji politikasına ihtiyaç var" dedi.

TEPAV İcra Direktörü Güven Sak da açıklamada, teknoloji ve inovasyona vurgu yaptı. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin geliştirilmesini, Türkiye'de sanayi dönüşümünü tetikleyebilecek alanlardan biri olarak yorumlayan Sak, yerli teknolojilerin gelişmesine verilecek desteğin, aynı zamanda cari açık sorununa ve orta gelir tuzağını aşmaya da yardımcı olabileceği görüşünde.

TEPAV'ın yaptığı saha araştırmasının, yenilebilir enerji firmalarının teknoloji geliştirme ve yerli makine-ekipman üretimi konularında yeterli seviyede girişimde bulunmadıklarını, kamu desteklerinden yararlanmadıklarını gösterdiği vurgulanan açıklamada şöyle denildi:

"Yenilenebilir enerji, hem sürdürülebilir enerji politikaları, hem cari açık ile mücadele hem de Türkiye'nin içinde bulunduğu orta gelir tuzağından kurtulabilmesi için önemli fırsatlar sunuyor. Yatırımcılar, Türkiye'nin ekonomik sorunlarına da cevap olabilecek rüzgar ve güneş enerjisi sektörü için daha etkin ve uzun vadeli bir kamu politikası çerçevesine ihtiyaç duyuyor."